

Seat No. : _____

NB-115

December-2015

B.A., Sem.-V

**CC-301 : Psychology
(Research Methods in Psychology-I)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સંશોધન એટલે શું ? સંશોધનના કાર્યો અને તેની ઉપયોગિતા સમજાવો. 14
અથવા
સંશોધન પ્રક્રિયા વિશે સમજ મેળવવાનું શું મહત્ત્વ છે તેની ચર્ચા કરો.
2. સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણોની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
સિદ્ધાંતકલ્પનાના પ્રકારો સમજાવો.
3. સંભાવના નિદર્શનના પ્રકાર તરીકે સ્તરીકૃત યદ્યથ નિદર્શનની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
બિનસંભાવના નિદર્શન એટલે શું ? સહેતુક નિદર્શનની સમજૂતી આપો.
4. પ્રયોગકાર્યના સોપાનો વિગતે સમજાવો. 14
અથવા
પ્રયોગના પરિવર્ત્યોના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો.
5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો : 7
 - (1) આનુભવિક સંશોધનના _____ પ્રકારો છે. (ત્રણ, પાંચ)
 - (2) સંશોધન સમસ્યા એ _____ વિધાન છે. (કાલ્પનિક, પ્રશ્નવાચક)
 - (3) વ્યક્તિગત રુચિ એ _____ નો એક સ્ત્રોત છે. (સિદ્ધાંતકલ્પના, પરિવર્ત્ય)
 - (4) ઝૂમખાં નિદર્શન _____ નિદર્શનનો એક પ્રકાર છે. (સંભાવના, બિનસંભાવના)
 - (5) સમગ્ર લોકોનો સમૂહ એટલે _____ (નિદર્શ, સમષ્ટિ)
 - (6) પ્રયોગનું લક્ષણ _____ છે. (નિયંત્રણ, ઘૂટણાટ)
 - (7) માપી શકાય તેવું પરિબલ એટલે _____ (પરિવર્ત્ય, નિર્ણય)

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

7

- (1) સિદ્ધાંતની રચના અને વિકાસ કરવા સાથે સંકળાયેલા સંશોધનને સૈદ્ધાન્તિક સંશોધન કહે છે.
- (2) સહસંબંધાત્મક સંશોધન એ આનુભાવિક સંશોધનનો એક પ્રકાર છે.
- (3) પરિવર્ત્યના મુખ્ય પ્રકાર ડી' એમેટોએ આપેલા છે.
- (4) બે પરિવર્ત્યો વચ્ચે કોઈ સંબંધ કે તફાવત નથી એવી અટકળ એટલે શૂન્ય પરિકલ્પના.
- (5) આકસ્મિક નિદર્શન એ સંભાવના નિદર્શનનો પ્રકાર છે.
- (6) સંશોધન સમસ્યાનું એક ઉદ્ભવસ્થાન સંશોધન-સારાંશ છે.
- (7) ભૌતિક વિજ્ઞાન એ સામાજિક વિજ્ઞાનનો એક પ્રકાર છે.

Seat No. : _____

NB-115
December-2015
B.A., Sem.-V
CC-301 : Psychology
(Research Methods in Psychology-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is research ? Explain the functions of research and discuss its uses. **14**

OR

Discuss the value of understanding research process.
2. Explain the characteristics of research problem. **14**

OR

Explain the types of hypothesis in detail.
3. Discuss stratified random sample as a types of probability sampling. **14**

OR

What is non-probability sampling ? Explain purposive sampling.
4. Explain the steps in conducting an experiments in detail. **14**

OR

Discuss the types of variables of experiment in detail.
5. (A) Fill in the blanks : **7**
 - (1) There are _____ types of empirical research. (three, five)
 - (2) Research problem is a _____ statement. (hypothesized, interrogative)
 - (3) Personal interest is one of the sources of _____. (hypothesis, variable)
 - (4) Cluster sampling is a one of the types of _____ sampling. (probability, non-probability)
 - (5) Population is _____. (sample, overall mass)
 - (6) _____ is a characteristic of experiment. (Control, Relaxation)
 - (7) _____ refers to measurable accessorized factor. (Variable, Decision)

(B) Write the following sentences are true or false :

7

- (1) Theoretical research is associated with construction and development of theory.
 - (2) Correlated research is one of the types of empirical research.
 - (3) Giver of main types of variable is D' Amato.
 - (4) The conjecture that there is no relation or difference amongst variables is null hypothesis.
 - (5) Accidental sampling is a types of probability sampling.
 - (6) One of the sources of research problem is research-summary (Research Abstract)
 - (7) Physics is a one of the types of social sciences.
-